

Anguita ajuda, pe

VICENT A. JIMÉNEZ

Mentre Julio Anguita mostra la seva cara més espanyolista, IC i EUPV busquen el seu espai i fan un pas endavant en la seva coordinació. Ara les dues forces, i també EU de les Balears, definiran polítiques conjuntes.

Iniciativa per Catalunya i Esquerra Unida del País Valencià cada vegada marquen més distàncies amb Julio Anguita. D'una banda, Rafael Ribó es baralla públicament amb el líder d'IU defensant un autèntic estat plurinacional; de l'altra, el corrent nacionalista d'EUPV reclama encara més autonomia respecte a la direcció de Madrid; i ara, ambdues formacions han arribat a un acord per aprofundir les seves relacions creant un comitè polític estable, del qual també formarà part la federació balear d'Esquerra Unida.

La creació d'aquest comitè polític de Països Catalans és una decisió recent, que els dirigents d'IC i EUPV han avançat en exclusiva a EL TEMPS. Possiblement al voltant de la Diada de l'Onze de Setembre se'n farà la presentació pública oficial. El precedent llunyà d'aquesta coordinació es troba en les reunions que en la segona meitat dels anys vuitanta celebraven els grups parlamentaris de diverses forces nacionalistes i d'esquerres dels Països Catalans. Hi participaven, a més d'IC i EUPV, el Partit Socialista de Mallorca (PSM), la Unitat del Poble Valencià (UPV) i Esquerra Republicana de Catalunya (ERC). L'escassa operativitat d'aquestes trobades va refredar l'incipient clima de col·laboració.

Però en virtut de les seves afinitats i de l'adhesió a un mateix projecte polític estatal, Iniciativa i Esquerra Unida van continuar mantenint contactes regulars bilaterals, tant de formals (encontres entre els grups parlamentaris) com d'informals.

"L'experiència acumulada aquests últims anys ens permet ara plantejar la creació d'un organisme polític estable", diu Jordi Guillot,

Julio Anguita, coordinador general d'IU. La seva tirada electoral afavoreix IC-EUPV, però alhora els incomoda amb el seu espanyolisme.

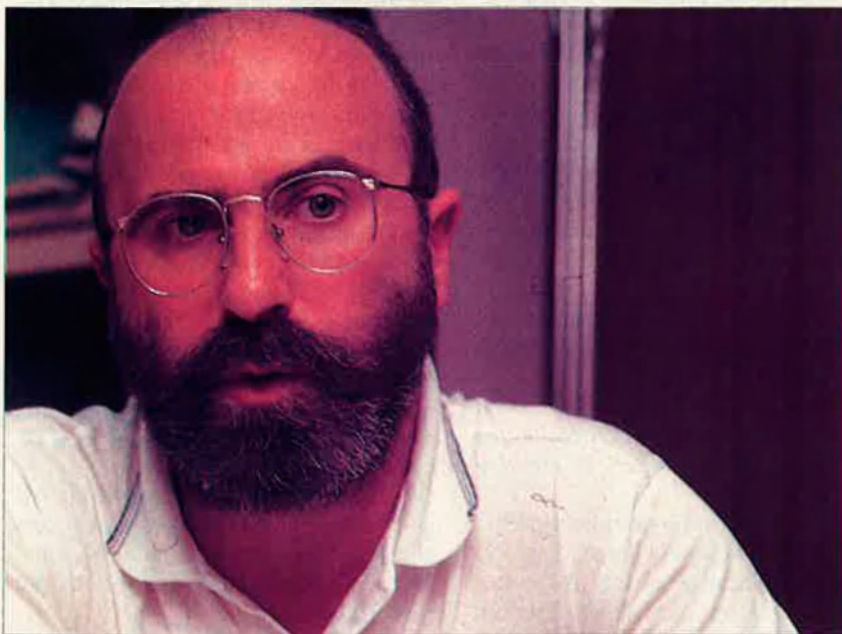
responsable de relacions polítiques d'Iniciativa. Si abans les dues forces es limitaven a un intercanvi d'informació sobre el respectiu treball parlamentari, la seva voluntat actual és estendre la coordinació al conjunt de l'activitat política: "definir polítiques conjuntes en aquells terrenys que ens són comuns", en paraules de Rafael Ribó. La direcció federal d'Izquierda Unida a Madrid, segons Guillot, ha estat informada del naixement d'aquest nou organisme i n'ha donat el vist-i-plau.

L'acord IC-EUPV té també la seva lectura

ò també molesta

ARXIU

en clau estatal. Catalunya i el País Valencià són els territoris menys controlats per Anguita i pel nucli dur d'Izquierda Unida, articulats al voltant del PCE. IC i EUPV sintonitzen clarament amb els posicionaments del sector renovador d'IU, representat a Madrid per dirigents com Nicolás Sartorius o Cristina Almeida. La qüestió nacional és una altra font de discrepàncies entre Anguita i dirigents com Albert Taberner, Rafael Ribó o Pasqual Mollà. Tot i que formalment Izquierda Unida propugna un estat federal avançat, regular-

Dalt, Rafael Ribó, president d'IC. Baix, Albert Taberner, líder d'EUPV. Han arribat a un acord històric per definir polítiques conjuntes.

ment Julio Anguita incomoda amb declaracions de contingut espanyolista els seus aliats al Principat i al País Valencià. És un fet, doncs, que la sintonia entre IC i EUPV és molt més gran que la que té cadascuna d'aquestes formacions amb la direcció espanyola d'Izquierda Unida.

A Iniciativa i EU, però, refusen frontalment aquesta interpretació: "no es tracta de fer un grup de pressió dels Països Catalans dins d'Izquierda Unida", afirma contundent Jordi Guillot. "Això seria una insensatesa". La presència d'EU de les Balears –de majoria anguitista– en el nou comitè polític fa descartar també, segons fonts d'ambdues forces, qualsevol motivació en clau renovadora.

Més autonomia. Coincidint amb la polèmica entre Ribó i Anguita, el corrent nacionalista d'EUPV, que lidera Pasqual Mollà, empeny en la demanda de més autonomia política per a la federació valenciana. L'objectiu real del corrent nacionalista és aconseguir un reconeixement formal per part d'IU de la capacitat d'EUPV per buscar aliances amb altres forces polítiques del País Valencià amb plena autonomia respecte a la direcció federal d'IU.

Esquerra Unida ja té, de fet, aquesta facultat, ja que és un partit amb personalitat jurídica pròpia al País Valencià. Un protocol signat amb IU fa que els temes de política estatal i europea hagin de ser consensuats amb IU, mentre que en política valenciana EUPV gaudeix de plena sobirania. Ara, però, EUPV vol que aquesta situació de facto es vegi reconeguda explícitament en els estatuts d'Izquierda Unida i sigui ampliada a totes les federacions regionals de la coalició que presideix Anguita. "Això salvaguardaria l'actual situació d'EUPV i asseguraria que podem desenvolupar una política de pactes independentment de la direcció d'IU".

Si la proposta és acceptada, EUPV tindria definitivament les mans lliures per dur a terme la seva estratègia d'ocupació de l'espai nacionalista i d'esquerres. Una estratègia que, en les últimes eleccions europees, ja ha començat a donar els seus fruits. "Fins ara –explica Mollà–, en l'intent d'aglutinar tot l'espai progressista i nacionalista que no absorbeix el PSOE, la nostra prioritat era preferentment buscar aliances amb Els Verds i Unitat del Poble Valencià". Aquesta prioritat, però, ha canviat des del 12 de juny: "el decantament d'UPV cap a CiU, una força que no s'inscriu

"A la llarga, IC i ERC hauríem de lluitar pel mateix"

—Té por que les actituds anticatalanistes de Julio Anguita facin mal a IC en les pròximes eleccions municipals i autonòmiques, en clau catalana?

—Home, jo crec que hem respost tan directament com hem sabut. Algú pot pensar que les declaracions d'Anguita ens poden fer mal, però segur que hi ha ciutadans que aprecien que som una formació política que no té pèls a la llengua. Algunes altres formacions tenen baralles internes simplement per qüestions de poder, però no per qüestions polítiques o ideològiques. Aquí hi ha hagut un debat sobre el tema nacional entre Julio Anguita i Rafael Ribó, on no crec que ningú ens pugui acusar d'haver amagat l'ou. Potser la polèmica haurà colpit, però quan quedi el sediment sortiran les conclusions positives.

—Diuen que, a vostè, ja li van bé les "anguitades" perquè d'aquesta forma té l'oportunitat de desmarcar-se públicament i oferir un perfil diferenciat del líder d'IU...

—Nooo, jo crec que això que vostè en diu "anguitades" no són importants per elles mateixes, ni a mi em serveixen per a això. Un perfil diferent? És que Catalunya té un perfil diferent de la resta d'Espanya. La conflictivitat que s'expressa entre IU i IC no és sinó la que hi ha entre Catalunya i Espanya que, agradi o no agradi, és plurinacional.

—EUPV tendeix a ocupar al País Valencià l'espai del nacionalisme d'esquerreres, a costa d'UPV. Aquí vostès ho tenen més difícil per la presència d'ERC, oi?

—La UPV ha fet les seves opcions i va deixant gent pel camí. L'opció última i més espectacular és d'anar amb el senyor Miquel Roca a unes eleccions europees. L'any 1986 Miquel Roca fou capaç de pactar amb Manuel Broseta el Partit Reformista, tot i que Broseta i els seus col·legues —amb tot el respecte per una persona que ja és morta— significaven una opció rabiosament anticatalana. L'any 1994, i tampoc no ha passat tant de temps, l'aliat és Pere Mayor. Això vol dir que aquí falla alguna cosa, i no precisament en Miquel Roca, que és un autèntic *condottiere* capaç de pactar amb qui sigui, independentment dels seus principis. El que falla és el missatge d'UPV, que ha comès un error; i li passa com al PSC, que quan abandones un es-

Rafael Ribó. "Les anguitades no són importants per elles mateixes."

pai en ve un altre i te l'ocupa.

—Li preguntava també per la importància del "factor ERC" al Principat.

—En el cas de Catalunya el mapa és més complex, perquè aquí tenim cinc forces amb representació parlamentària i allà només tres. I no n'hi ha cinc per casualitat: en Colom no s'ha inventat un partit, ans respon a una determinada sensibilitat política. En moltes coses hem coincidit amb ERC, en moltes no, i el futur dependrà del grau de coincidències que tinguem. Per exemple, el 92 semblava que ERC s'enduia tot el vot jove. Ara ens el disputem. Estaria malament que ho enfoquéssim en clau de confrontació erosionant entre IC i ERC.

—En una entrevista recent a EL TEMPS Pilar Rahola afirmava que "IC i ERC s'han de trobar". Hi està d'acord?

—Jo quan em trobo amb gent d'ERC de base, els dic que a la llarga, quan tots haguem emplaçat els nostres respectius projectes de forma més sòlida, hauríem de lluitar pel mateix. Això, no ho vull traduir en si ha de ser una sola formació política o no. Les formacions polítiques no són sinó instruments. Quant a objectius, hauríem de lluitar pràcticament pel mateix. Independentisme o sobirania? Jo dic: per què no som capaços de trobar formes de fer confluïr les forces que volem autèntica capacitat d'autogovern per comptes de barallar-nos per conceptes?

—Rahola també deia: Ribó és Companys i Colom és Macià. Li sembla afor-

tunada la comparació?

—La Pilar té aquesta facilitat de crear imatges, però no deixa de ser una imatge molt subjectiva i personal.

—De totes formes, vostè i ella havien parlat prèviament d'aquest tema?

—La Pilar i jo som companys d'escó, hem coincidit al bar del Congrés algunes vegades i hem fet petar la xerrada; és clar que ho hem fet sortir, sense cap mena de formalitat ni caràcter oficial.

—Un acostament a ERC implica un trencament amb IU, encara que sigui a la llarga?

—Ja he dit abans que jo no veia, de moment, acostaments orgànics. Jo estic convençut que l'única força de l'esquerra que està disposada a jugar unitàriament a Catalunya és IC. Al PSC, potser perquè està en decadència, encara li surten les reaccions a la defensiva: estan obsedits amb les sigles i que el candidat sigui en tal. ERC encara viu amb la dèria que a les municipals tindrà la confirmació d'un gran avenç, però jo crec que han rebut una petita lliçó a les europees. Nosaltres, demà mateix estem disposats a seure amb ells i amb molta altra gent per parlar d'un autèntic programa d'esquerreres. No veig que ells hi estiguin igual, de disposats.

—Fa mesos que hi ha un debat a IC sobre quin és el seu espai polític i sobre la pròpia identitat. Han trobat respostes?

—Definitives no, perquè no les ha trobades ningú...

—Dit d'una altra manera: vostès què són, ecosocialistes, nacionalistes d'esquerra, ex-comunistes...?

—El que vulgui el comentarista. Alguns encara ens diuen comunistes, uns altres ens diuen l'amalgama de nacionalistes i ex-comunistes, qui vol ens diu ecosocialistes...

—Però això no és un problema per a vostès?

—No. Jo rebutjo les etiquetes i vull que IC sigui una opció política que, connectant amb la història de la humanitat, que és molt anterior a totes aquestes etiquetes, lluiti per la transformació de la societat i contra les injustícies. Les etiquetes serveixen per a simplificar. A mi el que m'interessa és debatre què significa transformar la societat avui dia. **Eduard Voltas**

en l'àmbit progressista, ens ha fet reconsiderar la nostra posició cap a ells. En la mesura que UPV sembla que segueix en la línia de pactar amb CiU, arribar a acords amb ells ha deixat de ser una prioritat per nosaltres". Les noves prioritats d'Esquerra Unida del País Valencià són, segons Mollà, els sectors descontents de la UPV i inclús la secció valenciana d'ERC, amb qui han mantingut alguns contactes.

Amb 250.000 vots a les eleccions generals i 300.000 a les europees, Mollà considera que EUPV és actualment "l'única opció nacionalista i d'esquerres amb possibilitats d'incidir en la política valenciana". A mesura que guanya electorat, Esquerra Unida "té menys necessitat de pactar amb altres forces". Tot i aquesta constatació, el representant del corrent nacionalista afirma que el seu partit "no vol ser prepotent, perquè qualitativament encara hi ha sectors molt importants que no formen part del nostre projecte i amb els qual cal arribar a acords".

En aquesta recerca de credibilitat nacionalista —la progressista ningú no els la discuteix— quadres i dirigents d'EUPV coincideixen en l'anàlisi i a dir que els cal "marcar distàncies amb Anguita".

Anguita i Catalunya. Per Iniciativa, "el factor Anguita" és una font encara més gran de maldecaps. Julio Anguita: suma més que resta, o a l'inrevés? és un fet incontestable que IC obté els seus millors resultats a Catalunya en convocatòries d'àmbit estatal, legislatives i europees, que és quan es fa més evident el lideratge d'Anguita. Les dues últimes eleccions han permès a IC de sortir del pou electoral en què es trobava, després del fracàs de les autonòmiques de març del 92. La direcció d'IC ha de sentir constantment com els anguitistes de la federació —minoritaris— posen els números electorals com a exemple de la necessitat d'adaptar el missatge d'IC al d'Esquerra Unida i no comportar-se tant com un partit independent.

Si d'una banda Anguita fa sumar vots a IC, la majoria de dirigents de la formació catalana pensen que al mateix temps els en fa perdre de l'altra. Aquests dirigents tenen la certesa que les últimes declaracions del líder d'IU referint-se a la burgesia catalana com "el pitjor d'Espanya" han molestat la majoria de l'opinió pública del Principat, i també gran part dels mateixos votants d'IC, que difícilment poden entendre que Anguita se sumi a l'estratègia anticatalana del PP per fer caure el govern del PSOE.

El president d'IC, Rafael Ribó, tot i que admet la tirada electoral d'Anguita, pensa que el creixement d'Iniciativa és degut més a altres factors, com ara el progressiu coneixement

del projecte d'IC —"que fa que cada cop sigui vista com l'única esquerra coherent"— i, sobretot, "el descontentament amb el PSOE per la corrupció, la política econòmica i el pacte amb la dreta".

La resposta sobre la influència real d'Anguita en els resultats d'Iniciativa arribarà, ben segur, amb les dues pròximes convocatòries electorals, municipals i autonòmiques, que se celebren en clau catalana i per tant amb una mínima participació del polític andalús en les campanyes. En aquest sentit, Iniciativa es pot

RAFA GIL

Pasqual Mollà, membre del corrent nacionalista d'EUPV. "Buscar acords amb UPV ha deixat de ser una prioritat."

veure afavorida per la gairebé inexistent política d'oposició del PSC contra CiU: els socialistes catalans estan lligats de mans i peus a l'hora de criticar el Govern de Jordi Pujol per culpa del pacte PSOE-CiU.

Però no tot són bons auguris per a IC: la presència d'ERC, tal i com reconeix Rafael Ribó en l'entrevista que acompanya aquest article, dificulta molt la ubicació d'Iniciativa dins l'espai polític català. El president d'IC detecta, a més, un altre inconvenient més de fons: a diferència de Madrid, a Catalunya es fa molt difícil exercir la discrepància i fer-la arribar als ciutadans. "Vázquez Montalbán —raona Ribó— ha dit molt bé que Catalunya és un fals oasi. Aquest és un mèrit pervers del senyor Pujol. Aquí no hi ha crítica, no s'admet la més elemental resposta democràtica a les polítiques de CiU. Pujol ha aconseguit tancar en els mitjans de comunicació el preu que hauria de pagar per errors molt grans que ha comès. La corrupció, a Catalunya, s'ha amagat tota perquè el pujolisme porta al darrere aquest silenci adquirint. I com que a una *Vanguardia* i un *Periódico* els interessa molt que no trontolli la dita estabilitat del Govern espanyol, les crítiques a la política de Jordi Pujol no apareixen".

Una càrrega de fons.

Eduard Voltas